

Shibori kao poticaj za istraživanje u kreiranju tekstila

Gluhinić, Martina

Undergraduate thesis / Završni rad

2017

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Textile Technology / Sveučilište u Zagrebu, Tekstilno-tehnološki fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:201:215914>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-02-20**

Repository / Repozitorij:

[Faculty of Textile Technology University of Zagreb - Digital Repository](#)

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
TEKSTILNO-TEHNOLOŠKI FAKULTET

ZAVRŠNI RAD

SHIBORI KAO POTICAJ U ISTRAŽIVANJU
KREIRANJA TEKSTILA

MARTINA GLUHINIĆ

ZAGREB, 09/2017.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
TEKSTILNO-TEHNOLOŠKI FAKULTET

ZAVOD ZA DIZAJN TEKSTILA I ODJEĆE

ZAVRŠNI RAD

SHIBORI KAO POTICAJ U
ISTRAŽIVANJU KREIRANJA TEKSTILA

Shibori as an inspiration in the research of
textile design

Martina Gluhinić

Mentor: doc.art. Koraljka Kovač Dugandžić

Komisija: dr. sc. Martinija Ira Glogar

dr. sc. Alica Grilec Kaurić

ak. slik. graf. Marin Sovar

ZAGREB, 09/2017.

SAŽETAK

Završni rad temelji se na istraživanju Shibori tehnike kao poticaj u istraživanju kreiranja tekstila. Uz glavnu temu rada opisana je povijest i vrste indiga koje prirodno pristaju tehnici shibori te su radovi bojadisani indigo plavom bojom.

Jedna od najbogatijih tekstilnih tradicija na svijetu, Shibori je korištena u Japanu, Africi, Indiji i Južnoj Americi zbog bogate boje, podebljanih uzoraka i lijepih motiva koje stvara. Posljednjih godina ponovno oživljavanje Shibori umjetnosti otkrilo je svoj puni potencijal.

Ključne riječi: Shibori tehnika, kreiranje tekstila, indigo, tradicija, posebni uzorci i motivi.

SUMMARY

The final work is based on the Shibori research as an inspiration to create textiles. Along the main theme of the work, the history and types of indigo colour that naturally fit the shibori technique are described and the works are painted with indigo blue paint.

One of the richest textile traditions in the world, Shibori is used in Japan, Africa, India and South America due to its rich colors, bold patterns and beautiful motifs it creates. In recent years the revival of Shibori art has grown to its full potential.

Key words: Shibori technique, creating textiles, indigo, tradition, special patterns and motifs.

SADRŽAJ

1. UVOD	1
2. SHIBORI.....	2
2.1. Vezivanje/ Plangi.....	3
2.2. Šivanje / Tritik	4
2.3. Preklapanje / Folding	5
2.4. Namatanje na štap / pole wrapping.....	6
3. INDIGO	7
3.1 INDIGO BILJKE.....	8
4. JANICE GUNNER	11
5. BETTY DE PARIS	12
6. RADOVI.....	Error! Bookmark not defined.
7. PROIZVODI	Error! Bookmark not defined.
8. AMBALAŽA I LOGO	22
9. ZAKLJUČAK	24

1.UVOD

Shibori je Japanski naziv za razne načine ukrašavanja tekstila oblikovanjem prije bojanja. Tehnika se postiže raznim manipulacijama i metodama rukovanja tkaninom, koje su gotovo skulpturalne, a obuhvaćaju: vezivanje, šivanje, uvlačenje, skupljanje i preklapanje.

To je fleksibilnost tekstila i njegov potencijal za stvaranje mnoštva oblika koji japanski koncept shibori prepoznaje i istražuje. Shibori tehnika uključuje brojne postupke bojadisanja koji se prakticiraju širom svijeta.

Bojitelji rade zajedno s materijalima ali ne da prevladaju njihova ograničenja, već im dopušta puni izražaj. Dok shibori procesi utječu na sve karakteristike tkanine; njeno tkanje, širinu, težinu i mekoću, vrsta vlakna je ta koja određuje može li se boja uspješno iskoristiti.

Trajna popularnost shibori uzorka ukazuje na vrijednovanje potrošača na doživljavanje umjetničke interakcije ljudske ruke s tkaninom i bojilom.

Kreativni procesi zabilježeni u Shibori tehnikama od davnih vremena potiču na nastavak procvata tekstilne umjetnosti.

2.SHIBORI

Neobična pamučna tkanina obojena indigom iz države Mali, pronađena u Tellem špilji pokazuje poznavanje ovih tehnika prije gotovo tisuću godina. Shibori se razvio još u drevnim vremenima što se očituje u arheološkim tekstilima u Peruu i Kini. Uobičajen je u Aziji, a najrazvijeniji u Japanu gdje je poznat od 8. stoljeća međutim procvjetao je u razdoblju od 1600. do 1868. godine.

Japanski shibori, indigom obojeni tekstil, slavi kvalitetu boja i prirodnu teksturu same tkanine. Njihovi bojitelji su izumili uzbudljive i raznolike uzorke koji se temelje na vezivanju, šivanju, slaganju te namatanju tkanine na štap. Opsežna istraživanja dovela su do oživljavanja shibori tehnike koje su nekada bile poznate, ali sada su u velikoj mjeri zaboravljene u Japanu.

Zapadnoafrički bojitelji također su dugo poznati kao indigo- shibori bojitelji, te su izvrsni u glavnim tehnikama bojanja *plangi* i *tritik*, koje su ostale popularne i danas u svim drugim bojama.

Slika 1. Indigom obojana pamučna tkanina, zapadno afrički tekstil dekoriran sa plangi tehnikom, Tellem špilja, Mali.

TEHNIKE

2.1. Vezivanje/ Plangi

Jedna metoda je *plangi* ili “tie and dye” koja uključuje vezivanje tkanine ili zamatanje okolo malih predmeta prije bojadisanja.

Oblik tkanine, napetost navoja i djelovanje otpora određuju konfiguraciju svake jedinice, dok razmještanje, razmak i količina konca utječu na način prodiranja boje. Priroda procesa vezivanja ograničava vrstu motiva na kružne motive i izobličene kvadrate.

Tkanina se zadržava prstima dok se koncem obavija okolo tkanine. Prostor između vezanih niti dopušta prodiranje boje dok onaj vezan nitima ne dopušta te ostaje ne obojen.

Plangi tehnika pletenja tkanine u užad prije bojadisanja prakticira se u St. Louisu i danas, koristeći moderni europski damast prugasto izrezan. Na obje strane rijeke Senegal i drugdje bojanje indigom izrađivalo se šivanjem, vezanjem tkanine oko kamenja i štapova sa palminim lišćem *raffia*, a danas je zamijenjeno pamučnim nitima.

Slika 2. Tehnika vezivanja plangi, tie and dye

2.2. Šivanje / Tritik

Druga metoda je *tritik* kod koje se tkanina šije i nabire po želji prije bojadisanja. Prije se tritik tehnika uvijek radila ručno, a danas je proces brži pomoću šivaćeg stroja.

Dizajn je raznovrsan od jednostavne do složene građe, od sitnih detalja do grubih, od slikovnih do apstraktnih motiva. Nakon što je šivanje motiva završeno, tkanina se skuplja i osigurava se čvorovima te zatim se bojadiše.

Najviše zapanjujuće djelo ikad napravljeno *tritik* tehnikom, za svečanu upotrebu, stvoreno je od zapodnoafričkih ljudi Soninke i Wolof duž rijeke Senegal. Na tkanini koncem su izvezli detalje prije bojanja indigom te nakon procesa razvezali i dobili uzorak kao da vezeni duhovi lebde na ponoćnom nebu.

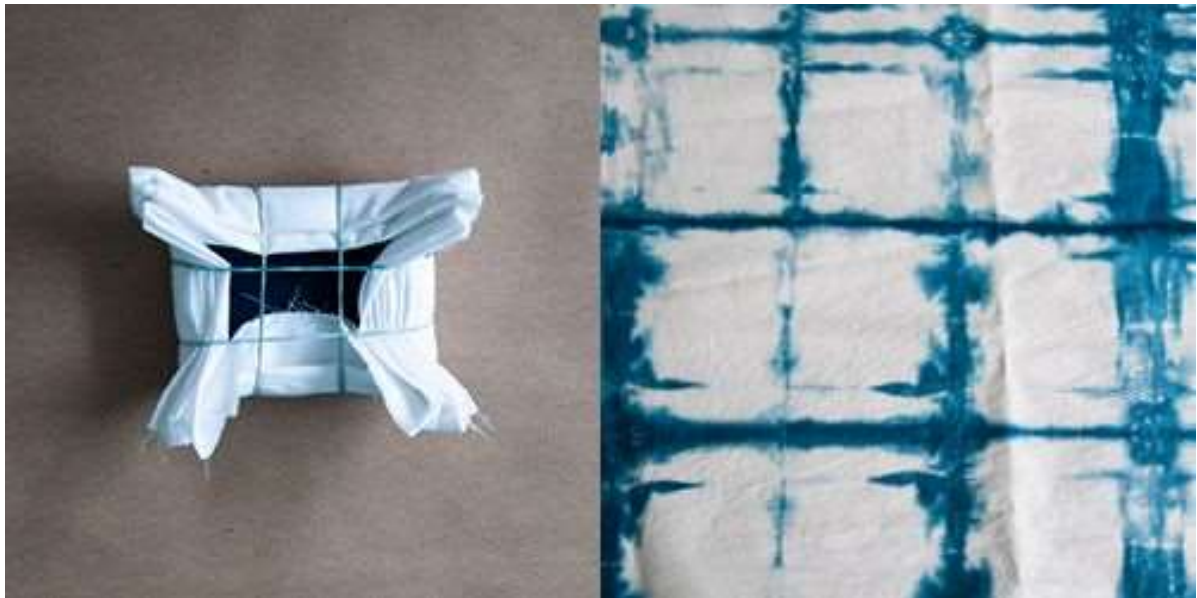
Slika 3. Tehnika šivanja, tritik

2.3. Preklapanje / Folding

Tehnika preklapanja koristi se u Japanu barem 300 godina.

Okomite pruge napravljene su jednostavnim procesom plisiranjem duž osnove te se veličina nabora izvodi po željenom dizajnu. Tkanina je vezana tako da su samo rubovi svakog nabora izloženi prodiranju boje, pa tako nastaje prugasti uzorak.

Japanski bojitelji stvorili su razne načine bojadisanja, te su na zanimjiv način razvili tehniku jednostavnog prugastog uzorka. Naime, oni su prekrivali papirom djelove između nabora, preklapali i bojali tkanine više puta, te su kombinacijom vertikalnih pruga i horizontalnih traka povećali mogućnosti izrade raznih uzorka ovog jednostavnog procesa.

Slika 4. Tehnika preklapanja, folding

2.4. Namatanje na štap / pole wrapping

Arashi, "storm", je japanski naziv za tehniku namatanja tkanine na štap.

1880. godine Kanezo Suzuki izumio je neobičnu tehniku izričito za proizvodnju pamuka bojadisanog indigo plavom bojom.

Danas se tkanina više ne bojadiše na četiri metara velikim drvenim štapovima u bačvama, kao što se to nekada radilo u orginalnom procesu. Američki tekstilni dizajneri napravili su uspješnu prilagodbu orginalnog procesa bojanja. Kratka plastična cijev zamijenila je dugačke drvene štapove i omogućila da jedna osoba rotira cijev i kontrolira namatanje niti, te se bojadisanje odvija u plastičnim cilindrima vruće kupelji.

Tradicionalan shibori radile su žene u svojim domovima, dok *arashi shibori* su oduvijek proizvodili muškarci u malim radionicama gdje bi imali mjesta za velike bačve za bojanje.

Slika 5. Tehnika namatanja na štap, pole wrapping, arashi

3.INDIGO

Boja koja prirodno pristaje za rad u shibori tehnici je indigo plava boja. Indigo je priča o svjetskoj najstarijoj, čarobnoj i najomiljenijoj boji. Proizvedena od biljaka procesom sličnim alkemiji ima jedinstvenu kemiju koja ga čini kompatibilnom sa svakom vrstom prirodnih vlakana.

“Indican” je kemijski izvor bojila koji je prisutan u lišću svih indigo biljaka te proizvodi istu indigo plavu boju.

U prošlosti se kombinirao s drugim prirodnim bojama kako bi stvorili nevjerojatan raspon boja, a sada se kombinira sa sintetičkim vlaknima. Teško je danas zamisliti nevjerojatan utjecaj koji je indigo morao imati na brojne civilizacije koje su otkrile njegov potencijal.

Svijet bez indiga nije imao postojanu plavu boju do 19 stoljeća. Na sreću indigo je najpristupačniji od svih prirodnih bojila jer se može dobiti od više biljnih rodova nađenih u nekim djelovima svijeta.

Slika 6. 40 tipova indigo boje iz Indije, Jave i Guatemale, 1756.

3.1 INDIGO BILJKE

1) *Indigofera*

Treća najveća biljka u obitelji Leguminosae sastoji se od skoro 800 vrsta. Rastu u zemlji između razine mora i 1650 metara. Preko 600 vrsta se može naći u Africi, 200 vrsta u Aziji, oko 80 vrsta u Americi te 50 vrsta u Australiji.

Najšire iskorištena od svih indigo biljaka je vrsta *Indigofera tinctorial* koja raste u tropskim područjima. U potrebnim uvjetima može narasti do 200 centimetara te se ističe od drugih vrsta po uparenim listovima.

2) *Isatis tinctorial*

Jedna od 50 vrsta koje pripadaju rodu *Isatis*. Domaća je u području mediterana i zapadne Azije te se proširila kroz sjeverozapadnu Europu do skandinavskih zemalja. U prvim godinama rasta biljka posjeduje sredstvo za bojenje te listovi podsjećaju na listove od špinata.

U rano ljeto u drugoj godini kada biljka naraste više od jednoga metra prepoznatljivo lišće u obliku strelica napušta korijen stabljike i nastaje puno žutog cvijeća na grancicama.

Slika 7. Ilustracija *Indigofera* biljke

Slika 8. Ilustracija *Isatis Tinctorial* biljke

3) *Polygonum tinctorium*

Jednogodišnja ili dvogodišnja zrnata biljka poznata kao “Kineski indigo” ili “Japanski indigo”, pripada velikoj obitelji Polygonaceae. Biljka naraste oko 50 centimetara visine i ima velike plavkasto-zelene listove. Stabiljke se izmjenjuju od zelene boje do skoro crvene boje, dok se mali cvjetovi kreću od bijele do ružičaste boje.

Kada se proizvodi tradicionalnim metodama sličnima onima koje su prethodno korištene kod *Isatis tinctorial*, proizvodi se puno više indigo boje od iste količine lišća.

4) *Strobilanthes flaccidifolius*

Višegodišnji polugrm iz obitelji Acanthaceae, *Strobilanthes flaccidifolius* je bio izvor indiga u planinskim regijama Azije, osobito u središnjoj i jugozapadnoj Kini, Tajlandu, sjevernoistočnoj Indiji, Vijetnamu i Bangladešu.

Nerijetko je to jedina prirodna boja koju još uvijek koriste ljudi različitih etničkih manjina koji žive u udaljenim regijama tih zemalja.

Slika 9. Lišće *strobilanthes flaccidifolius*, 1993.

5) *Lonchocarpus cyanescens*

Široko rasprostranjeni izvor indiga u velikom dijelu zapadne Afrike je domaća mahuna *Lonchocarpus cyanescens* poznata kao “Yoruba indigo”. Također je uvedena u Maleziju.

To je brzo rastuća liana koja doseže preko tri metara visine, s velikim listovima i purpurnim cvjetovima nalik grašku.

6) *Marsdenia tinctorial*

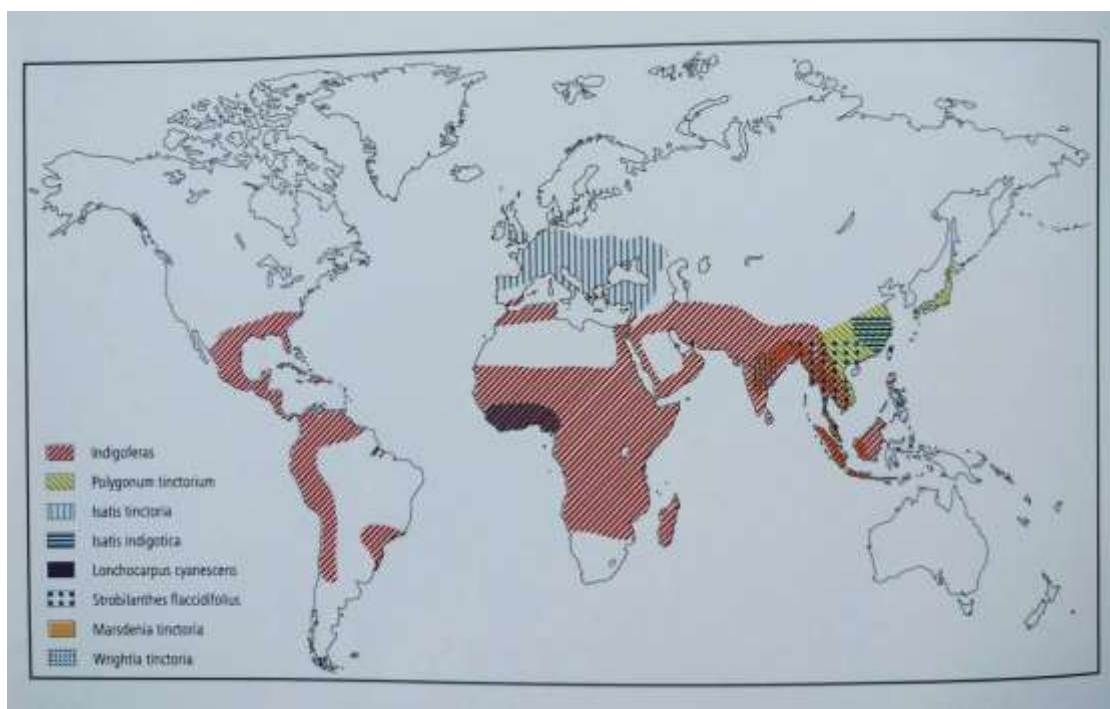
Marsdenia tinctorial iz obitelji *Asclepiadaceae* je široko korištena u djelovima jugoistočne Azije, gdje se naziva *tarumakar*, alternativni izvor za indigo.

Biljka s dugim tamnim ovalnim listovima i okruglim skupinama malih žutih cvjetova nalazi se u regijama koje se protežu od sjeveroistočnih Himalaja i Burme do otoka Indonezije, a također se uzgajaju na Dekanu odnosno indijskoj visoravani. Bila je korištena svježa u posudi za bojanje ili tretirana kao biljka indigofera za proizvodnju sredstava za bojanje.

7) *Wrightia tinctorial*

Wrightia tinctorial (obitelj *Apocynaceae*) značajna je indigo boja karakteristika malih fino razgranatih stabala, uskih ovalnih listova s velikim glavama bijelog cvijeća i visećih sjemenka. Prirodno raste u središnjoj i južnoj Indiji te Burmi.

Proces bojanja je isti kao kod indigofera biljka, osim što je potrebna topla voda.

Slika 10. Mapa indigo biljaka

4. JANICE GUNNER

Janice Gunner je tekstilna dizajnerica, specijalizirana za shibori bojadisanje i tehnike šivanja komada tkanina. Ima 27 godina iskustva u podučavanju na mnogim razinama, kako na nacionalnoj tako i na međunarodnoj razini. Janice je poučavala većinu ovih godina u obrazovanju odraslih, kao učiteljica za studente i učenike s posebnim potrebama.

Bila je unutarnja verifikatorica i učiteljica za City & Guilds i potaknula je prve C&G kreativne studije u tekstilnoj nastavi. Janice je također jedna od tima tekstilnih stručnjaka za Arena Travel, podučava i prati putnike na putovanjima u Japan, SAD, Veliku Britaniju i uglavnom Europu.

Autorica je dvije knjige; „Shibori for Textile Artists“ i „Liberating Log Cabin“.

Osvojila je Jewel Pearce Patterson stipendiju za međunarodne učitelje od strane IQF Houston 1999. i Amy Emms MBE nagradu za tehniku šivanja komada tkanina 2008. godine.

Slika 11. African Odyssey II, šivanje komada tkanina 2013.

Slika 12. Umi, arashi, 2013.

5. BETTY DE PARIS

Betty de Paris je rođena, živi i radi u Parizu. Radi kao savjetnica, učiteljica i dizajnerica, ima svoj vlastiti studio u Parizu te je počela studirati japanski jezik na sveučilištu.

Njena odlučnost i entuzijazam omogućuju joj potpuno uranjanje u tekstilni svijet. Ona otkriva bogatstvo tehničke povijesti japanskog tekstila i svijet biljnih boja. Radi u različitim radionicama koje se bave bojanjem povrća i raznim tradicionalnim tehnikama dorade tekstila.

Betty de Paris redovito izlaže svoje radove kao vizualni umjetnik. Istražuje sve mogućnosti koje se mogu dobiti iz biljnih boja s posebnim interesom za indigo boju, koja ima središnje mjesto u njezinom radu. Također stječe vještine u etnobotanici. Njezina je stručnost prepoznata te radi kao znanstveni savjetnik u međunarodnim muzejima i simpozijima, kao i na međunarodnim industrijskim tekstilnim sajmovima.

Slika 13. Betty de Paris

Slika 14. Kimono

Slika 15. indigo tkanine

Slika 16. haljina bojana prirodnom indigo bojom

6.PROCESI RADA

1.Vezivanje / plangi

Tehnikom vezivanja obrađena je pamučna bijela tkanina. Čvrstim vezanjem gumica oko tkanine dijelovi ostaju zaštićeni od prodiranja boje kroz tkaninu. Bojadisana je indigo plavom bojom 20 minuta u vrućoj vodi.

Slika 17. tehnika vezivanja / plangi

Nakon bojanja tkanine dijelovi koji su bili zaštićeni su ostali bijele boje, dok je drugdje boja prodirala u unutrašnjost i tako stvorila neobičan uzorak. Od bojadisane tkanine nastala je torbica za duhan kao proizvod.

Slika 18. obojana tkanina tehnikom vezivanja

2. Šivanje / tritik

Tehnikom tritik na pamučnoj bijeloj tkanini zašiveni su polukrugovi te zategnuti koncem kako bi željeni dijelovi ostali nebojani. Bojadisana je indigo plavom bojom 20 minuta u vrućoj vodi.

Slika 19. tehnika šivanja/tritik

Nakon bojadisanja tkanine zašivene krugove sam odšla te su oni ostali nebojani odnosno bijeli dok je ostatak tkanine obojan plavom bojom. Kao rezultat vidljive su kružnice koje se šire te stvaraju zanimljivu kompoziciju.

Slika 20. obojana tkanina tehnikom šivanja

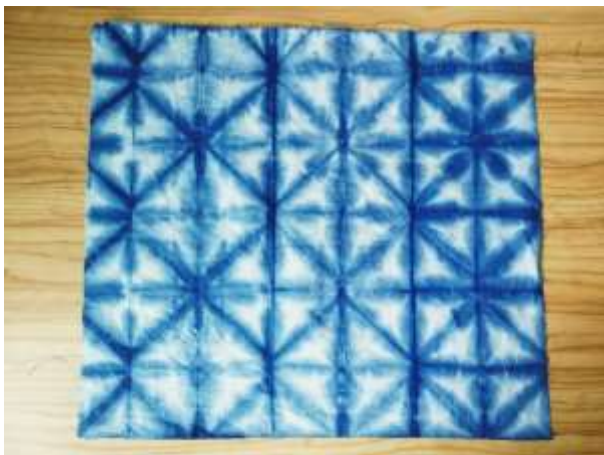
3. Preklapanje / folding

Pamučne tkanine napravljene su tehnikom preklapanja. Jedan uzorak je preklopljen u obliku kvadrata, pričvršćen pločicom od linoleuma i gubicama, dok je drugi u obliku trokuta te također pričvršćen linoleumom i gubicama. Tkanina je bojadisana indigo plavom bojom 20 minuta u vrućoj vodi.

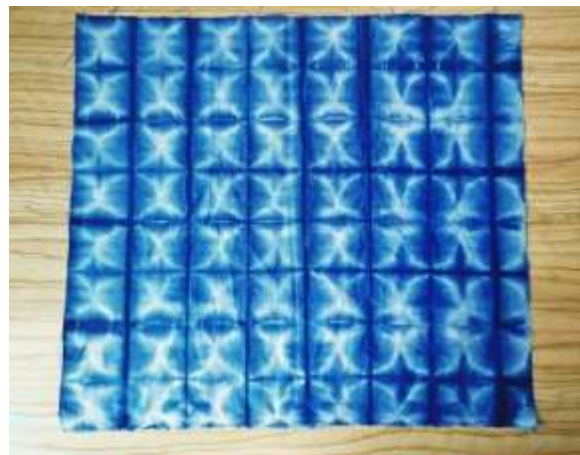

Slika 21. tehnika preklapanja/folding

Poslije bojadisanja i odmatanja tkanine vidljivi su geometrijski uzorci kvadrata i trokuta koji se ponavljaju na tkanini. Kao proizvod sašivena je dekorativna jastučnica.

Slika 22. obojana tkanina tehnikom preklapanja, motiv trokuta

Slika 23. obojana tkanina tehnikom preklapanja, motiv kvadrata

4. Namatanje na štap / pole wrapping

Pamučna bijela tkanina omotana je oko valjka i obavijena koncem te naborena pri kraju kako bi boja teže prodirala u unutrašnjost i željeni dijelovi ostali nebojani. Bojadisana je indigo plavom bojom 20 minuta u vrućoj vodi.

Slika 24. tehnika namatanja na štap

Nakon bojadisanja i odmatanja konaca s valjka vidljive su uzdužne pruge do kojih boja nije prodijela te su oni ostali bijele boje. Također uz dobiveni prugasti uzorak uočljive su i drugačije nijanse indigo plave boje zbog različitog prodiranja boje. Tkanina je iskorištena kao ukrasni podmetač.

Slika 25. obojana tkanina tehnikom namatanja na štap

7.REALIZACIJA KOLEKCIJE

Slika 26. proizvod – torbica za duhan, tehnika vezivanja

Slika 27. unutrašnjost torbice za duhan

Slika 28. unutarnja i vanjska strana torbice za duhan

Slika 29. Proizvod - ukrasni podmetač, tehnika namatanja na štap

Slika 30. ukrasni podmetač

Slika 31. proizvod – dekorativni jastuk, motiv kvadrata, tehnika namatanja na štap

Slika 32. proizvod - dekorativni jastuk, motiv trokuta, tehnika namatanja na štap

Slika 33. proizvod - marama, tehnika preklapanja

Slika 34. proizvod - marama, tehnika preklapanja

Slika 35. proizvod - kuhinjski podmetač, tehnika vezivanja

Slika 36. proizvod - kuhinjski podmetač, tehnika vezivanja

8.AMBALAŽA I LOGO

Vrlo jednostavna ambalaža proizvoda je ručno rađena od pak papira. Proizvod je djelomično omotan papirom da možemo vidjeti kojeg je uzorka željena tkanina.

Korišteni papir se može reciklirati, koristiti za crtanje ili čak nešto od njega napraviti.

Ambalaža je konopcem omotana sa vizitkom na kojoj su kontakt informacije i kartica o sastavu i njezi tekstila, također ručno napravljene od papira za recikliranje.

Logo koji sam dizajnirala prikazuje inicijale mojega imena koji su ispisani u jednom potezu i asociraju na konac stoga se može vidjeti da se radi o ručnom radu. Nalazi se na proizvodu kao ušivna etiketa.

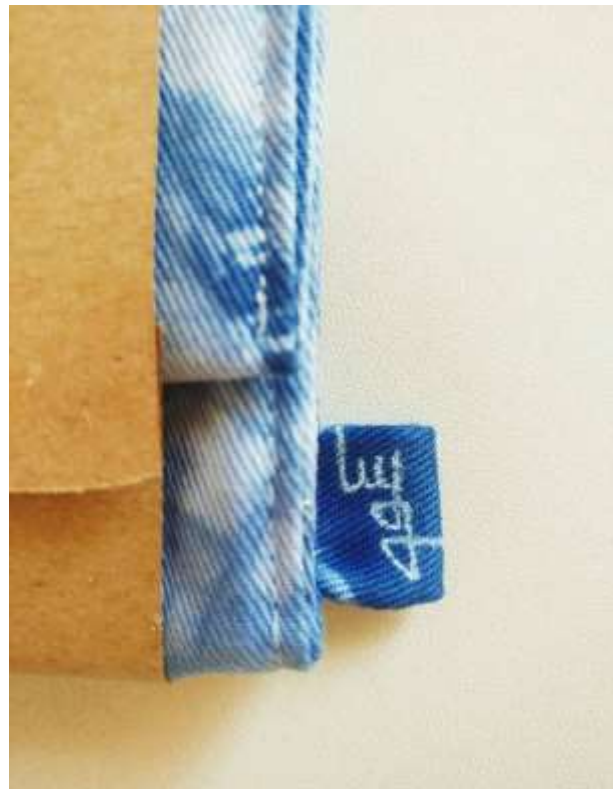
Slika 37. ambalaža i vizitka prednja strana, torbica za duhan

Slika 38. ambalaža stražnja strana

Slika 39. ambalaža prednja i stražnja strana, ukrasni podmetač

Slika 40. logo, ušivna etiketa

9. ZAKLJUČAK

Projekti stvoreni shibori procesima dijele mekoću obrisa i spontanost učinka. Spontanost, to jest, element iznenađenja kod shibori tehnike je posebna čarolija omogućena ljepotom slučajnih motiva koji se događaju kada boja prodire u tkaninu, zatim se nakon odmatanja iste vidi dobiveni uzorak.

Učinci shibori tehnike nadahnjuju nove generacije umjetnika i dizajnera širom svijeta. Oni manipuliraju tkaninom i snimaju proces bojadisanja, također istražuju shibori u modnim aplikacijama, umjetničkim slikarskim izrazima, konceptualnim i skulpturalnim izjavama te arhitektonskim i industrijskim dizajnom.

Taktilna kvaliteta tekstila postaje mnogo bitnija te su informacijske mreže pune nevjerojatnih tehnoloških razvitaka. Kao i ostali oblici tekstilnog izražavanja, shibori će preživjeti, čak i napredovati sve dok umjetnici i dalje traže kreativne mogućnosti u kombinaciji visoke tehnologije s ručnim radom.

Svi tehnički uvjeti su upoznati, ali što se dogodi u procesu bojadisanja može biti čudo ili katastrofa. Šanse i nesreće također daju život tehnici shibori te je to njezina posebna magija i najjača moć.

Literatura:

1. Yoshiko Iwamoto Wada, Mary Kellogg Rice, Jane Barton: *Shibori, The inventive art of Japanese shaped resist dyeing*, Kodansha International, Tokyo, New York, London
2. Balfour-Paul Jenny: *Indigo*, British museum press, 1998.
3. <http://www.janicegunner.co.uk/index.php> (16.9.2017)
4. <https://shibori.org/shibori-as-art/> (16.9.2017.)
5. <http://www.curledup.com/memory.htm> (16.9.2017.)

Popis ilustracija:

1. Slika 1. Indigom obojana pamučna tkanina, zapadno afrički tekstil dekoriran sa plangi tehnikom, Tellem špilja, Mali.
2. Slika 2. Tehnika vezivanja plangi, tie and dye
3. Slika 3. Tehnika šivanja, tritik
4. Slika 4. Tehnika preklapanja, folding
5. Slika 5. Tehnika namatanja na štap, pole wrapping, arashi
6. Slika 6. 40 tipova indigo boje iz Indije, Jave i Guatemale, 1756.
7. Slika 7. Ilustracija Indigofera biljke
8. Slika 8. Ilustracija Isatis Tinctorial biljke
9. Slika 9. Lišće strobilanthes flaccidifolius, 1993.
10. Slika 10. Mapa indigo biljaka
11. Slika 11. African Odyssey II, šivanje komada tkanina 2013.
12. Slika 12. Umi, arashi, 2013.
13. Slika 13. Betty de Paris
14. Slika 14. Kimono
15. Slika 15. indigo tkanine
16. Slika 16. haljina bojana prirodnom indigo bojom
17. Slika 17. tehnika vezivanja / plangi
18. Slika 18. obojana tkanina tehnikom vezivanja
19. Slika 19. tehnika šivanja/tritik
20. Slika 20. obojana tkanina tehnikom šivanja
21. Slika 21. tehnika preklapanja/folding
22. Slika 22. obojana tkanina tehnikom preklapanja, motiv trokuta
23. Slika 23. obojana tkanina tehnikom preklapanja, motiv kvadrata
24. Slika 24. tehnika namatanja na štap
25. Slika 25. obojana tkanina tehnikom namatanja na štap
26. Slika 26. proizvod – torbica za duhan, tehnika vezivanja
27. Slika 27. unutrašnjost torbice za duhan
28. Slika 28. unutarinja i vanjska strana torbice za duhan
29. Slika 29. proizvod – ukrasni podmetač, tehnika namatanja na štap
30. Slika 30. ukrasni podmetač
31. Slika 31. proizvod – dekorativni jastuk, motiv kvadrata, tehnika namatanja na štap
32. Slika 32. proizvod – dekorativni jastuk, motiv trokuta, tehnika namatanja na štap
33. Slika 33. proizvod – marama, tehnika preklapanja
34. Slika 34. proizvod – marama, tehnika preklapanja
35. Slika 35. proizvod – kuhinjski podmetač, tehnika vezivanja
36. Slika 36. proizvod – kuhinjski podmetač, tehnika vezivanja
37. Slika 37. ambalaža i vizitka prednja strana, torbica za duhan
38. Slika 38. ambalaža stražnja strana
39. Slika 39 ambalaža prednja i stražnja strana, ukrasni podmetač
40. Slika 40. logo, ušivna etiketa